

Kajaanin Vesi -liikelaitos

Perustehtävä

Kajaanin Vesi -liikelaitos vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisesta vesihuoltolaitostoiminnasta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Huolehtii toiminta-alueellaan asutuksen ja siihen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajan toimintojen veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta sekä jäteveden viemäroinnistä ja käsittelystä kaikissa olosuhteissa. Huolehtii tarvitsemiensa laitosten ja verkostojen suunnittelusta, rakentamisesta, huollosta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittämistä.

Toimintaympäristön muutos

Paine ja tarve kriittisen infrastruktuurin, kuten vesihuollon, kaiken tyyppiseen suojaamiseen kasvaa edelleen.

2020-luvun alun energian säästö on näkynyt lämpimän veden käytön vähenemisenä, mikä on vähentänyt Kajaanin Veden laskutetun talous- ja jäteveden myyntiä merkittävästi. Myyntivolyymi väheneminen on pysähtynyt ja sen ennustetaan lyhyellä aikajänteellä pysyvän nykyisellä tasolla. Pitkällä aikajänteellä myyntivolyymi tulee hitaasti vähentymään.

Vesihuoltoammattilaisten määrä on rajallinen ja Kajaanin Vesi joutunee kilpailemaan osaavasta työvoimasta entistä enemmän. myös erityisosaamista ja -kalustoa vaativien palveluiden saatavuus kohtuulliseen hintaan muuttunee entistä haastavammaksi.

Vihreän siirtymän huomioimiseen vesihuoltolaitoksen toiminnassa ja investoinneissa ohjataan ja kannustetaan.

Uuden jätevesidirektiivin toimeenpano kansallisessa lainsäädännössä tiukentaa ja lisää jätevedenpuhdistukselle asetettuja lupavaatimuksia, jotka aiheuttavat investointitarpeita todennäköisesti 2030-luvulla.

Valtakunnallisesti ja alueellisesti vesihuoltostrategioiden tavoitteina on vesihuollon nykyistä vahvemmat toimintayksiköt joko vesihuoltolaitosten välisen yhteistyön tai laitosityhdistymisten avulla. Toteutuessaan voi lisätä Kajaanin Veden vastuita.

Uudistuvassa vesihuoltolainsäädännössä pyritään toteuttamaan em. strategioiden periaatetta, säädellään vesihuoltolaitosten omistusta ja lisätään omaisuudenhallinnan ja varautumisen vaatimuksia.

Talousarvion perustelut

Painopisteenä perustehtävän mahdollisimman tehokas toteuttaminen ja toimintavarmuuteen keskittyminen.

Vesihuollon teknistä ohjausta kehitetään mitattua tietoa entistä enemmän hyödyntäen sekä digitalisaatiota mahdollisuuksien mukaan lisäten sekä eri ohjelmistojen ja järjestelmien tietoa yhteensovittaen.

Jätevedenpuhdistamon uudistaminen yleissuunnitelman mukaisesti jätevesidirektiivin kansallisen lainsäädännön aikataulutuksen mukaisesti.

Toimintavarmuutta, palvelutasoa ja tehokkuutta painottavan toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen jatkuu mm. sähköisiä palveluita ja digitalisuutta hyödyntäen.

Korjausvelan hallinta uudistuvan vesihuoltolainsäädännön reunaehdot huomioiden siten, että korjausvelka ei kasva, esim. säännöllisesti päivitetyn korjausvelkalaskelman mukaisilla vuosittaisilla oikein kohdennetuilla saneerausinvestoinneilla.

Sitovat tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja.

Sitova tavoite	Tavoite 2025
Tuottovaatimus	Peruspääoman korko 4 % (785 636 €)
Investoinnit	Vuosittaiset normaalit korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit katetaan tulorahoituksella.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2025
Toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnittemattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,05
Talousveden laatu	Laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävä vedenlaatu, % virallisen valvonnan näytteistä	100

Lapset ja nuoret

Harjoittelupaikkojen ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	0,9
---	--	-----

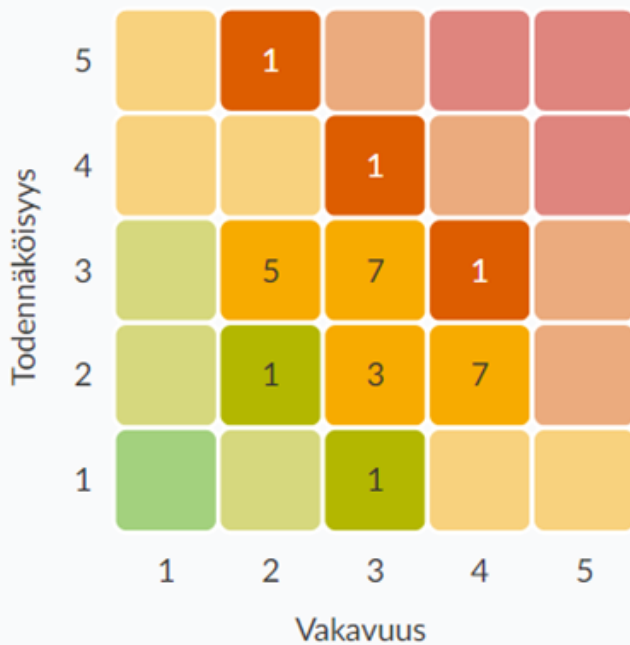
Kestävä kehitys

Jäteveden ympäristökuorman minimointi	Jätevedenpuhdistamon lupa-arvojen saavuttamisaste, %	0,05
Jäteveden ympäristökuorman minimointi	Ohitusindeksi, Jätevedenpuhdistamon ohitusten osuus, %	0
Talousveden ylimääräisen pumppauksen (ja käsittelyn) minimointi	Laskuttamattoman talousveden osuus pumpatusta vedestä, %	17,5
Jäteveden ylimääräisen pumppauksen ja käsittelyn minimointi	Vuotoveden osuus jätevesistä, %	40

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Riskialue	Riski	RL ↓
2.4.1. Vahinkoriskit	Vesihuollon fyysiseen infrastruktuuriin tahallinen vaikuttaminen	12
2.3.1. Operatiiviset riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus.	12
2.2.1. Taloudelliset riskit	Kajaanin veden palveluja myydään tappiolla tai ilman katetta.	10
2.1.1. Strategiset riskit	Laajennetaan vastuu- tai toiminta- aluetta ilman riittävää ennakko valmistelua.	9
2.4.1. Vahinkoriskit	Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet).	9
2.2.1. Taloudelliset riskit	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	9
2.3.1. Operatiiviset riskit	Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat.	9
2.1.1. Strategiset riskit	Liian laaja (/suppea) perustehtävän määrittely.	9
2.2.1. Taloudelliset riskit	Hintariski: Materiaalin tai ostopalvelun hinnan nousu	9
2.1.1. Strategiset riskit	Lietteen jatkokäsittelyn kustannustason kohtuuton nousu.	9

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet
Sopimushallinta	Asiakassopimusten ajantasaisuuden tarkistaminen: allekirjoitettu sopimus liitoslausuntoineen.
Talousraportointi	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.
Henkilöstöasiat	Kehityskeskustelut käyty kesäkuun loppuun mennessä.

Kajaanin Vesi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	19,0	19,0	18,9	18,9	18,9

Kajaanin Vesi -liikelaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2023	TA 2024	TA 2025 Johtokunta	TS 2026	TS 2027
LIIKEVAIHTO	7 694	7 992	8 229	8 320	8 445
Liiketoiminnan muut tuotot	9	8	5	5	5
Materiaalit ja palvelut	-2 280	-2 673	-2 688	-2 683	-2 678
Henkilöstökulut	-1 263	-1 286	-1 326	-1 346	-1 365
Poistot ja arvonalentumiset	-2 035	-1 913	-1 965	-2 039	-2 146
Liiketoiminnan muut kulut	-102	-117	-115	-117	-119
Liikelyi/alijäämän erät yhteensä	-5 680	-5 989	-6 094	-6 185	-6 308
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 023	2 011	2 140	2 140	2 142
Muut rahoitustuotot	12				
Korvaus peruspääomasta	-957	-786	-786	-786	-786
Muut rahoituskulut	-243				
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 188	-786	-786	-786	-786
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	835	1 226	1 354	1 354	1 356
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	836	1 226	1 354	1 354	1 356
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	836	1 226	1 354	1 354	1 356

Kajaanin Vesi -liikelaitos

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2025	TS 2026
Investointimenot yhteensä	-2 350	-3 522	-2 500	-2 592	-2 690
Tietokoneohjelmistot			-27		
Tietokoneohjelmistot			-27		
Rakennukset	-73				
Talonrakennus uushankinta	-73				
Vesilaitos rakentaminen	-103	0	-112	-290	-310
Talousvesiverkoston rakentaminen	-103		-12	-240	-280
Vedenottamot rakentaminen			-70	-50	-30
Vesisäiliöt rakentaminen			-30		
Vesilaitos saneeraus	-869	-1 555	-1 386	-1 395	-1 245
Talousvesiverkoston saneeraus	-477	-1 303	-1 356	-1 215	-955
Vedenottamot saneeraus	-35	-60	-30	-30	-120
Vesisäiliöt saneeraus	-357	-192		-150	-170
Viemärilaitos rakentaminen	-126	0	-18	-360	-420
Jätevesiverkoston rakentaminen	-126		-18	-360	-420
Jätevedenpuhdistamot rakentaminen					
Viemärilaitos saneeraus	-1 029	-1 952	-917	-507	-675
Rahoitusosuudet			517		
Jätevesiverkoston saneeraus	-876	-642	-274	-247	-415
Jätevenpumppaamot saneeraus	-107	-180	-75	-60	-60
Jätevedenpuhdistamot saneeraus	-32	-1 130	-1 085	-200	-200
Lietteenkäsittelyn saneeraus	-14				
Koneet ja kalusto	-150	-15	-40	-40	-40

Kajaanin Vesi -liikelaitos

RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2023	TA 2024	TA 2025 Johtokunta	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta	2 870	3 128	3 319	3 393	3502
Liikely- /alijäämä	2 023	2 001	2 140	2 140	2 142
Poistot ja arvonalentumiset	2 035	1 913	1 965	2 039	2 146
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 188	-786	-786	-786	-786
Investointien rahavirta	-2 350	-3 522	-2 500	-2 592	-2 690
Investointimenot	-2 350	-3 522	-3 017	-2 592	-2 690
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	517	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	520	-394	819	801	812
Rahoituksen rahavirta	523	125	75	75	75
josta liittymismaksut	181	125	75	75	75
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 043	-269	894	876	887